

Департамент освіти і науки
Сумської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
(КЗ СОШПО)

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою КЗ СОШПО
Протокол № 7 від 26.06.2018

Реш. № 15 ІС Нікітін

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДЕРЖАВНУ АТЕСТАЦІЮ СТУДЕНТІВ

1. Загальні положення

1.1. Державна атестація здобувача освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" здійснюється державною екзаменаційною комісією (далі - ДЕК) після завершення навчання на відповідному освітньо-кваліфікаційному рівні з метою встановлення фактичної відповідності рівня підготовки здобувача вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики.

1.2. На державну атестацію студентів виноситься система умінь, що визначена в ОКХ та система відповідних змістових модулів, що складають як нормативну, так і варіативну частини змісту освітньо-професійної програми підготовки фахівця. Для кожного ОКР галузевий стандарт вищої освіти встановлює нормативні форми державної атестації: державний (тестовий державний) іспит та (або) магістерська робота.

1.3. Перелік тем магістерських робіт визначаються випусковою кафедрою на початку навчального року. Тематика магістерських робіт повинна бути безпосередньо пов'язана з об'єктом діяльності фахівця відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня. Перелік тем затверджується на засіданні випускової кафедри.

1.4. Керівниками магістерських робіт можуть бути професори, доценти, ст. викладачі випускової кафедри, а також провідні фахівці відповідної галузі. За одним керівником закріплюється не більше п'яти магістрів. Список керівників затверджується наказом по факультету.

1.5. Державні іспити можуть проводитись як з окремих дисциплін, так і з декількох одночасно як комплексна перевірка знань та умінь (компетенцій) студентів в обсязі навчальних програм цих дисциплін.

1.6. Програма державного іспиту містить у собі базові питання програм навчальних дисциплін, складається з нормативної та варіативної складових і затверджується радою факультету.

1.7. Програма і форма проведення державного іспиту (усна, письмова, тестова, комбінована тощо), єдині вимоги до оцінювання знань, умінь та навичок (компетенцій) випускників, критерії оцінювання визначаються випусковою кафедрою і доводяться до відома студентів не пізніше ніж за семестр до початку державної атестації.

1.8. Державна атестація визначається навчальним планом і проводиться у формі захисту магістерської роботи. Вимоги щодо оцінювання курсової роботи визначаються програмою підготовки курсової роботи, яка розробляється відповідною кафедрою і затверджується науково-методичною радою інституту.

2. Порядок комплектування Державної комісії зі спеціальності

2.1. Державна комісія створюється щорічно у складі голови, його заступника (за потребою) та членів комісії для кожної спеціальності з усіх форм навчання і діє протягом визначеного терміну.

2.2. ДЕК перевіряє і оцінює якість науково-теоретичної та практичної підготовки студентів, які закінчують вищий навчальний заклад, з метою встановлення відповідності їх освітнього та кваліфікаційного рівнів до вимог стандарту якості освіти, положень про вищий навчальний заклад України і ступеневу систему освіти, а також навчальних планів і програм підготовки фахівців; вирішує питання про присвоєння випускниками відповідної кваліфікації та видачу диплома (звичайного зразка чи з відзнакою); розробляє пропозиції щодо поліпшення якості підготовки фахівців з певної спеціальності.

2.3. ДЕК створюється як єдина для денної, заочної форм навчання з кожної спеціальності.

2.4. Головою державної комісії з кожної спеціальності призначається вчений або найбільш висококваліфікований фахівець виробництва з цієї ж спеціальності. Одна і та ж сама особа може бути головою державної комісії не більше трьох років підряд.

2.5. Членами ДЕК призначаються провідні професори, доценти відповідних випускових кафедр, або кафедр, що забезпечують дисципліни спеціалізацій.

2.6. Голова державної комісії знайомить усіх членів комісії з їх правами та обов'язками, забезпечує роботу комісії відповідно до затвердженого розкладу. Здійснює контроль за роботою секретаря державної комісії стосовно підготовки необхідних документів до початку роботи комісії та оформлення протоколів. Складає звіт про роботу державної комісії, який, після обговорення на її заключному засіданні, подає ректору інституту.

2.7. Присутність голови ДЕК на засіданнях комісії під час захисту магістерських робіт, виставлення оцінок, вирішення питання про присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня та вручення дипломів є обов'язковою.

2.8. Персональний склад членів комісії затверджується наказом ректора інституту не пізніше як за місяць до початку роботи комісії. До складу державної комісії входять завідувачі кафедр, професори або доценти кафедр, що формують профіль підготовки фахівців. Керівникам магістерських робіт дозволяється бути присутніми під час захисту студентами магістерських робіт.

2.9. Участь у роботі державної комісії професорсько-викладацького складу інституту заплановано як педагогічне навантаження.

2.10. Секретар державної комісії призначається ректором інституту із числа працівників вищого навчального закладу. Свої обов'язки він виконує у робочий час за основною посадою.

3. Організація і порядок роботи державної комісії

3.1. Державні комісії працюють у терміни, передбачені навчальними планами кожної спеціальності.

3.2. Розклад роботи кожної державної комісії, узгоджений з головою комісії, затверджується ректором інституту не пізніше ніж за місяць до початку захисту магістерських робіт.

3.3. До захисту магістерських робіт мають допуск студенти, які виконали всі вимоги навчального плану спеціальності. Допуском до захисту магістерської роботи є наказ ректора інституту.

3.4. Не пізніше одного дня до початку роботи ДЕК до державної комісії подаються наступні матеріали, які забезпечують її компетентну роботу:

- наказ ректора інституту про затвердження персонального складу комісії із спеціальності;
- розклад роботи комісії;
- список студентів з календарним графіком складання іспиту чи захисту дипломного проекту (роботи);
- вимоги до оцінювання магістерських робіт, затверджені радою інституту;
- наказ ректора інституту про допуск магістрів до захисту магістерських робіт;
- наказ ректора інституту про затвердження тем магістерських робіт;
- зведена відомість, завірена деканом факультету, про виконання студентами-випускниками усіх вимог навчального плану і одержаних ним оцінок з теоретичних дисциплін, курсових проектів (робіт), стажування.

3.5. Крім того, для захисту магістерських робіт до державної комісії подають такі документи:

- виконану магістерську роботу із висновком завідувача випускаючої кафедри про допуск студента до захисту;
- письмовий відгук наукового керівника з характеристикою діяльності випускника під час виконання магістерської роботи;
- письмову рецензію на магістерську роботу;

- реферат магістерської роботи;
- диск з текстом магістерської роботи та рефератом.

3.6. Рецензування магістерських робіт проводять висококваліфіковані спеціалісти виробничих, наукових і проектних організацій, викладачі, які є фахівцями з даної спеціальності та, як правило, працюють в інших навчальних закладах. У рецензії відмічаються як позитивні, так і негативні сторони роботи, оцінюється повнота і якість її виконання та ставиться загальна оцінка за прийнятими в інституті шкалами оцінювання знань.

3.7. Рецензія повинна мати оцінку роботи за прийнятою шкалою оцінки знань (100-бальною з подальшим переведенням у шкалу ЕСТ8 та національну шкалу). Негативна рецензія не є підставою для відхилення магістерської роботи від її захисту.

3.8. До державної комісії можуть бути подані й інші матеріали, які характеризують наукову і практичну цінність виконаної магістерської роботи: друковані статті за темою роботи, документи, що вказують на практичне застосування роботи, макети, зразки матеріалів, виробів тощо.

3.9. Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні державної екзаменаційної комісії за участю не менш ніж половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії.

3.10. Засідання комісій для проведення захисту магістерських робіт оформляються протоколом. Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день.

3.11. Тривалість захисту однієї магістерської роботи, як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин. Для розкриття змісту магістерської роботи студенту надається не більше 20-ти хвилин. Під час оцінювання магістерської роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студента.

4. Порядок підбиття підсумків роботи державної екзаменаційної комісії

4.1. Рішення ДЕК про оцінку знань і умінь, виявлених при складанні екзамену або захисті проекту (робіт), а також про присвоєння студенту кваліфікації та видачу диплома певного зразка приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії. При однаковій кількості голосів за обидва варіанти оцінки голос голови є вирішальним.

4.2. Результати захисту магістерських робіт, а також складання державних іспитів оголошуються у цей же день після оформлення протоколів засідання державної комісії.

4.3. Повторне складання державних екзаменів чи захисту проектів (робіт) з метою підвищення оцінки не дозволяється.

4.4. Студенту, який успішно захистив магістерську роботу, склав державні іспити, рішенням ДЕК присвоюється відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень і видається документ про вищу освіту державного зразка, а також додаток до диплома європейського зразка (DIPLOMA SUPPLEMENT).

4.5. Студенту, який отримав підсумкові оцінки “відмінно” (за шкалою ЄКТС “А”) не менше як з 75 % навчальних дисциплін, індивідуальних завдань та практик, передбачених навчальним планом за термін навчання, а з інших навчальних дисциплін, індивідуальних завдань і практик - оцінки “добре” (за шкалою ЄКТС “В”, “С”), не мав незадовільних оцінок за результатами семестрових контролів, захистив магістерську роботу та склав державні іспити з оцінками “відмінно” (за шкалою ЄКТС “А”), видається документ про вищу освіту **з відзнакою**. Обов’язковою умовою для отримання диплома з відзнакою магістра є диплом з відзнакою бакалавра.

4.6. Студент, який склав державний іспит або захистив магістерську роботу з **оцінкою “незадовільно/FX”**, відрховується з інституту і йому видається **академічна** довідка.

4.7. Студент має право на повторне складання державних іспитів чи захист магістерської роботи протягом трьох років після відрховання з університету. У цьому випадку, за поданням деканату відповідного факультету, наказом ректора студент поновлюється на контрактних умовах на період захисту магістерської роботи із зазначенням її теми і прізвища керівника чи складання державного екзамену. Якщо особа поновлюється на навчання після **трирічного** терміну, то академічна різниця виводиться згідно з чинним на момент поновлення навчальним планом.

4.8. У випадках, коли захист магістерської роботи, якість виконання якої визнаються незадовільними, а обсяг недостатнім, ДЕК встановлює, чи може студент подати на повторний захист з доопрацюванням, чи він зобов’язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною випусковою кафедрою. Ці умови відмічаються у протоколі засідання ДЕК і наказі на відрховання студента.

4.9 Засідання ДЕК оформляється протоколом за встановленою формою. У протоколи вносяться оцінки, одержані на державних іспитах або при захисті магістерської роботи, записуються питання, що ставились, особливі думки членів комісії, вказується ОКР та кваліфікація, а також,

який документ про освіту (з відзнакою чи без відзнаки) видається студенту-випускнику.

4.10. Протоколи підписують голова та члени ДЕК, які брали участь у засіданні. Протоколи здаються до навчального відділу і після їх узагальнення зберігаються в архіві інституту.

4.12. За підсумками діяльності ДЕК головою (заступником при складанні державного іспиту) складається звіт, оформлений відповідно до вимог, який затверджується на заключному засіданні ДЕК. У звіті відображаються рівень підготовки фахівців і характеристика знань студентів, якість виконання проектів (робіт), актуальність тематики та відповідність сучасному стану науки, техніки і виробництва, характеристика знань студентів, виявлених на державних іспитах, недоліки у підготовці з окремих дисциплін. Даються пропозиції щодо поліпшення підготовки фахівців, усунення недоліків в організації проведення державних іспитів і захисту магістерських робіт, рекомендації щодо направлення кращих студентів для продовження навчання за ОКР магістра та в аспірантурі. Відзначаються магістерські роботи, які можуть бути використаними (впровадженими) на підприємствах, у науково-дослідних установах, навчальному процесі університету тощо.

4.13. Звіт про підсумки роботи ДЕК обговорюються на засіданні відповідної випускової кафедри, раді інституту (факультету) або університету. Звіт у двох примірниках у тижневий термін після завершення роботи ДЕК подається до навчального відділу інституту.